

Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine, 28 nci maddenin kaldırılmasına ve bu kanuna iki geçici madde eklenmesine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 29 . III . 1950 - Sayı : 7469)

No.
5621

Kabul tarihi
23 . III . 1950

BİRİNCİ MADDE — 3491 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 6. — Ham afyon, tıbbî afyon ve bunların müstahzarlarının; morfin ve bütün milhlerinin; morfinin uzvî asitlerle veya alkol cezirleriyle birleşmesinden mütevellit bütün eterlerinin ve bunlarınmilhlerinin; koka yaprağı, ham kokain, kokain, ekgonin ve tropokain ile bütün bütün milhlerini; % 0,20 den fazla morfin ve milhlerini ve % 0,10 dan fazla kokain ve milhlerini muhtevi bütün müstahzarların; (Eucodal) Dihyro - oxhycodeinone, (Dicodide) Dihydrocodeinine, (Dilaudide) Dihydromorphinone, (Acédicone) (Acétylodemethylodihydrothebaine veya Acétylodihydrocodoinone ve bunların kimyevi terkiplerinde bulunan maddelerle bu maddelerin Ekonomi ve Ticaret ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarınca tâyin olunacak müstahzarların imal, ithal ve ihracı ve ham afyonun memleket içindeki ticareti Devlet tekeli altındadır.

Kullanılmasında mazarrat hâsız olduğu ve (Toxicomaine) yaptığı fennî surette tesbit edilen yukarıki fıkrada yazılı cisimlere benzer diğer tabii ve sentetik maddeler de Bakanlar Kurulu kararıyla bu Tekel mevzuuna sokulabilir.

Müstahsillar ellerindeki ham afyonları en yakın Toprak Mahsulleri Ofisine veya onun adına hareket etmeye yetkili teşkilâta o yılın Ağustos ayı sonuna kadar satıp teslim etmeye mecburdurlar.

Ham afyonun su veya sair her hangi bir madde ile tağışı yasaktır.

Kurumuş veya ezilmiş haşhaş kellelerinin ihracı için, ithalâtçı memleketten verilecek ithal müsaadesinin ibrazı mukabilinde, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından ihraç müsaadesi alınması lâzımdır.

İKİNCİ MADDE — 3491 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşığıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 7. — Ofisin uyuşturuca maddeler işleri şunlardır :

- A) Altıncı maddede yazılı Tekeli işletmek;
- B) Satın aldığı afyonların ticari muamelelerini ve satış işlerini yapmak ve bu hususta faydalı göreceği her türlü teşebbüs ve taahhütlere girmek;
- C) Tarım Bakanlığı ile iş birliği yaparak haşhaş ekiminin ve afyon istihsalinin ıslahını sağlamaya çalışmak, satın alınacak afyonları tahlil etmek, alınanları işliyerek yeniden tasnife tâbi tutmak, afyon standardizasyonunu temin etmek ve bu hususlarda gereken yerlerde, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığının tasvibi ile, teşkilât ve tesisler vücuda getirmek;

Ç) Dış piyasalar ihtiyaç ve fiyatlarıyla yurt içindeki toprak ürünlerinin genel fiyat seviyesini, istihsal ve stok durumunu, ofisin afyon alımı ve satımı için yaptığı bütün masrafları ve bu muameleden doğması muhtemel riskleri göz önünde tutarak kâr sağlamayı düşünmeksizin; müstahsıl menfaatlerine uygun, vasıf ve

morfin nispetlerine göre değişmek üzere, ham afyonun iç alım fiyatlarının tâyini için, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığı vasıtasıyla, Bakanlar Kuruluna teklif yapmak;

Bu fiyatlar Bakanlar Kurulunca tesbit ve Mayıs ayı içinde ilân olunur.

Afyon alımları, tahlil veya ekspertiz yoluyla yapılır. Ekspertiz yoluyla alımlarda müstahsıl dilerse tahlil yoluna baş vurulur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — 3491 sayılı Kanununun 18 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 18. — A) Haşhaş ekilecek bölgelerle bu bölgelerden afyon sütü toplanmasına müsaade edilecekler, her yıl, zirai ve iktisadi icaplarla ihracat imkânları göz önünde tutularak, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken tesbit ve Bakanlar Kurulunca tasvip edildikten sonra en geç 1 Temmuz tarihine kadar ilân olunur.

Bu bölgelerin dışında haşhaş ekilmesi ve yalnız tohumdan faydalanma için ekime izin verilen yerlerde başların çizilmesi ve afyon sütü toplanması yasaktır.

Bu tarihe kadar ilân yapılmadıkça bir yıl evvelki ilân hükümleri yürürlükte kalır. Ancak tesbit ve ilân olunan yerlerde iki yıl geçmeksizin tahdidat yapılamaz. Süs için ev bahçelerinde yetiştirilen katmerli haşhaşlar bu hükmün dışındadır.

Bütün bölgelerde mahallî en büyük idare âmirleri haşhaş ekimi ve afyon sütü toplama işlerini kontrol etmek ve bu maddenin birinci fıkrasında yazılı Bakanlar Kurulu kararının yürürlüğünü sağlamakla mükelleftirler.

Ekime izin verilecek yerlerin tesbit ve ilânında takip olunacak usullerle mahallî idare âmirlerinin murakabe görev ve yetkileri İçişleri, Ekonomi ve Ticaret ve Tarım Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak esaslara göre tesbit olunur.

B) İzin verilen yerlerde haşhaş ekenler ektikleri yerlerin mevki, genişlik ve parçalarıyla haşhaşlardan afyon toplayıp toplamıyacaklarına dair lüzumlu malûmatı ihtiva etmek üzere Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından hazırlanıp mahallî köy veya mahalle muhtarlıklarına gönderilecek olan ikişer nüshalı beyannameleri buralardan parasız olarak alıp en geç 15 Nisan tarihine kadar doldurarak aynı muhtarlığa makbuz mukabilinde vermeye mecburdurlar.

Köy veya mahalle muhtarlıkları beyannamelerdeki imzaları tasdik ve bir cetvele ekliyerek mahallî Toprak Mahsulleri Ofisinin veya adına harekete yetkili teşkilâtın alım yerine ve bu teşkilâtın bulunmadığı yerlerde idare âmirliklerine on gün zarfında makbuz mukabilinde vereceklerdir.

İdare âmirlikleri kendilerine tevdi edilen bu beyannamelerle cetvellerini en yakın ofis veya adına harekete yetkili teşkilâta bir hafta zarfında göndereceklerdir.

Bu beyannamelerin doğruluğu ofisçe kontrol edilebilir.

Ekimden sonra haşhaşlarını çizmekten vazgeçenler veya beyannamelerinde haşhaşlarını çizmiyeceklerini bildirdikleri halde sonradan çizmek isteyenler keyfiyeti Mayısın on beşinci günü akşamına kadar beyannamelerini verdikleri muhtarlıklara kaydettirmeye, bu muhtarlıklar da beyannameleri gönderdikleri ofis veya adına harekete mezun teşkilâta veya idare âmirliklerine keyfiyeti on gün içinde yazı ile bildirmeye mecburdurlar.

Bu beyannameler hiç bir harç ve resme tâbi değildir.

DÖRDÜNCÜ MADE — 3491 sayılı Kanununun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 27. — A) Beyanname vermeden veya beyannamede gösterdikleri miktardan fazla sahaya haşhaş ekenlerden beyannamesiz veya beyanname harici etkileri beher dönüm için 15 lira ağır para cezası alınır.

Bu haşhaşlar çizilmiş ise beher dönüm için 30 lira ağır para cezası alınır.

Yarım dönüme kadar olan küsürat nazara alınmaz. Yarım ve daha yukarısı tam olarak hesap edilir.

Bir dönüm 1 000 metre murabbaı arazi parçasıdır.

Yalnız tohumdan istifade edeceğini beyanname ile bildirdiği halde bu beyanı hilâfına haşhaş başı çizenler hakkında da ikinci fıkra hükmü tatbik olunur.

İzin verilen bölgeler dışında haşhaş ekenlere birinci ve ikinci fıkralardaki cezalar iki misli hükmolunur.

Ekilmiş fakat kemale gelmemiş haşhaşlar sürülerek imha olunur.

Kelleler olgunlaşmış ise toplanarak müsadere olunur. İdare, bunlardan faydalanamazsa, imhasına karar verebilir. Haşhaş tohumu ve afyonlar toplanmış ise bulunup yakalananların müsaderesine, gerektiği halde imhasına bilirkişi marifetiyle yaptırılacak tahmine göre noksan çıkan miktar için bedelinin tahsiline karar verilir.

Bu hüküm kaçırılan afyonlar için suçlunun (B) bendine göre cezalandırılmasına engel değildir.

B) 1. İstihsal ettikleri afyonları senesi Ağustos ayı sonuna kadar Toprak Mahsulleri Ofisine veya adına harekete mezun teşkilâta teslim etmiyerek bu tarihten sonra yanında veya başka bir yerde bulundurmamak, Toprak Mahsulleri Ofisinde veya adına harekete mezun teşkilâttan başkasına satmak veya her ne suretle olursa olsun bir diğerine devretmek;

2. Ham afyonu paralı veya parasız devralmak, saklamak, yanında veya her hangi bir yerde bulundurmamak veya devir muamelesine tavassut etmek;

3. Ham afyonu yurt dışına çıkarmaya teşebbüs etmek veya çıkarmak ve bunlara tavassut etmek;

Kaçakçılık sayılır.

Bir ve ikinci fıkralarda yazılı suçlardan dolayı suç konusu afyonun kıymeti kadar ağır para cezası alınır ve yakalanan ham afyon müsadere edilir.

Yakalanmayan afyonların tâyin edilecek bedelleri suçlulardan (E) fıkrası gereğince tahsil olunur. Ayrıca üç aya kadar hapis cezası da verilir.

Yabancı memleketlere ham afyon ihraç edenler bir seneden üç seneye kadar hapis ve kaçırıldığı afyonun kıymetinin üç mislinden ve her halde 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm ediliirler.

Ham afyon ihracına teşebbüs edenler altı aydan üç seneye kadar hapis ve kaçırılmak istenen afyonun kıymetinin bir misli nispetinde ağır para cezasıyla cezalandırılırlar. Tutulan afyonların müsaderesine de hükmolunur.

Ham afyon ihracı kaçakçılığını yapmak maksadiyle icra vasıtalarının hazırlanması ve kendi ihtiyarında olmıyarak,ittihaz edilmiş mâni tedbirler sebebiyle fiilin husule gelmemesi teşebbüs sayılır.

C) (A) ve (B) fıkralarına göre müsaderesine karar verilen ham afyonlar bedelsiz olarak ofise teslim edilir.

Ç) Ofise teslim edilen afyonlardan, yapılan ekspertizlerde, mağşuş olduğu anlaşılanların bedeli sahiplerine ödenmevip bu afyonlar ofis veya onun adına hareket eden teşkilâtça alakonulur. Bunlardan ofisle mal sahibi tarafından müştereken alınıp mühürlenecek nünuneler mal sahibine teslim edilir. Geri kalan af-

yonlar ofis laboratuvarlarında tahlil olunur. Tahlil neticesinde afyonların mağ-
şuş olduğu teyyüt ederse lâboratuvarın bağlı bulunduğu ofis teşkilâtının en bü-
yük âmirinden, kimyagerinden ve ambar memurundan müteşekkil bir heyetçe zap-
tedilerek keyfiyet mal sahibine tebliğ olunur. Mal sahibi tebliğ tarihinden itiba-
ren bir ay zarfında malın zaptolunduğu yerdeki sulh ceza mahkemesine itiraz
edebilir. Mahkemece itirazın reddine ve nümunelerin Ofise teslimine veya mal be-
delinin ödenmesine karar verilir. Bu karar kesindir. Mal sahibi tarafından iti-
raz edilmediği takdirde zaptolunan afyonlar ofisin malı olur.

D) Para cezasına esas olan afyonların kıymetleri Hükümetçe tesbit olunan
o yılın alım fiyatlarına göre tâyin edilir;

E) Ham afyon kaçakçılığından dolayı hükmolunan para cezalarına ait kesin
ilâmlar Cumhuriyet Savcılığınca re'sen Toprak Mahsulleri Ofisine verilir. Bu
ilâmların para cezalarına ait kısmı, 1918 sayılı Kanunun 56 nci maddesi hüküm-
leri dairesinde, ofisçe infaz edilir;

F) (A) ve (B) fıkralarına göre müsaderesine karar verilen ham afyonların
kıymeti ve hükmedilecek para cezalarının tamamı üzerinden 1918 sayılı Kanunun
60 nci maddesine göre ilgililere ikramiye verilir;

G) Bu maddede tesbit edilen suçlara veya suçların vukua gelmesine, failleri-
nin hal ve sıfatlarını bilerek, her ne şekilde olursa olsun yardım edenler hakkında
asıl suçluların bu madde hükmünce görecekleri cezaların yarısı hükmolunur;

Bu fillere iştirak edenler memur iseler asıl failleri gibi ceza görürler.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı suçların soruşturma ve kovuşturma-
sında 1918 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Bu muamelelerde Toprak Mahsul-
leri Ofisi mezkûr kanundaki yetkileri haizdir.

ALTINCI MADDE — 3491 sayılı Kanunun 28 nci maddesi kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yayımlandığı tarihte ellerinde ham afyon
bulunanlar, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra gelen ilk mahsulün teslimi
müddetinin sonuna kadar 6 ncı maddede yazılı yerlere satıp teslim etmiye mecbur-
durlar.

Bu müddet dolduktan sonra Ofise satılmıyan veya teslim edilmıyen ham afyon-
lar kaçak sayılır ve ellerinde bulunduranlar hakkında 27 nci madde hükümleri tat-
bik olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun, yayımı tarihinden sonra Toprak Mahsulleri
Ofisi tarafından bastırılarak afyon ekimine izin verilen bölgelerdeki bütün köy ve
mahalle muhtarlarına imza mukabilinde dağıtılır. Muhtarların kanun hükümle-
rini halka duyurduğu bir zabıtle tesbit olunur.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 Mart 1950

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 . III . 1950 ve 1/632
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	25 . III . 1950 ve 4/270
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 3 25 585,825:829